

"רפתנים חיילים"

בעקבות רשימה שהתפרסמה ב"משק הבקר והחלב" ¹ על "רפתנים חיילים", ברצוני לספר על אותה פעולה.

במארס 1968 יצאתי לשירות מילואים, שם פגשתי את חברי מאיר שבתאי מכפר ויתקין. הוא סיפר לי על הרשימה הנ"ל והמשאלה שהובעה ע"י המערכת שאחד החיילים יתנדב לספר על המיבצע. ב-21.4.68 שלח אלי חברי מאיר את הרשימה וזו הסיבה שרק עתה אוכל לספר על אותו "מיבצע". ביום השלישי למלחמה נכנס גדודנו לטול-כרם בעקבות השריון. העיר חולקה לגזרות. בחלקה של פלוגתנו נפל חלק העיר, בו נמצא ביה"ס החקלאי ע"ש כדורי. מטה הפלוגה התמקם בבית הקולנוע המפואר. למחרת בבוקר ביקש מפקד פלוגתנו אנשים יהודים לטפל בפרות ולחלוב בידיים שיתנדבו לטפל ברפת של כדורי. חברי מאיר ואני התנדבנו מיד, אך חיפשנו אנשים נוספים. אחרי מאמצים, מצאנו חיל נוסף מפלוגה אחרת ששמו יוסי מאלישמע (יותר מאוחר הצטרף אלינו ארטוך מאיר מבית יצחק). שלושתנו הלכנו לרפת. פעולתנו הראשונה היתה להשקות את הפרות ואת 2 הפרים. הפרות היו צמאות מאוד; לאחר ששתו לרוויה נכנסנו לבדוק את סידורי החליבה. בתוך הרפת מצאנו, באחד האגפים, 4 בהמות-עבודה ושלוש עגלות בגיל היניקה. השקינו את הבהמות. בחדר הכניסה לרפת היתה פרה הרוגה. הכינונו את הרפת לחליבה, חילקנו מזון מרוכז, ניסינו להכניס את הפרות בדרך ה"הגיר נית" שלנו, אולם הפרות לימדונו במהרה את הדרך, בה היו מורגלות. התחלנו לחלוב; מהחלב הראשון שחלבנו הגענו את העגלות הצעירות.

לאחר החליבה בא אחד מקצני הגדוד וביקש שאחד מאיתנו יחתום על מיספר הפרות שקיבלנו. בדרך כלל, חיילים לא אוהבים לחתום על ציוד שקיבלו, וכל אחד הטיל את הכבוד הגדול על חברו. לבסוף חתם יוסי מאלישמע. אגב — למחרת הגיעו שתי פרות נוספות, ועליהן לא היגשנו קבלה עם חתימה.

לאחר החליבה סילקנו את גופת הפרה המתה בעזרת אחד הטרקטורים. אחת הבעיות היתה: המזון הגס. ליד חצר הרפת היתה ערמת שחת שהספיקה לארוחה אחת. בלילה הקודם היינו במטה הגדוד שהיה במשטרה ושם ראינו באחד המחסנים שחת אספסת משובחת שהיתה מיועדת לסוסי המשטרה. רתמנו את הפלטפורמה לטרקטור ונסענו לבנין המשטרה. באורווה היה סוס פצוע שמת לאחר מכן. העמסנו את השחת ובשלוש הובלות, הבאנו את השחת לרפת. ניסינו לחלק את החלב במטבחי הפלוגות, אולם הצלחתנו לשכנע רק טבח אחד שיקבל את החלב (בגלל מחסור בכלי חלב). לכן ויתרנו על הספקת חלב טרי לחיילינו ושפכנו אותו לתעלות הביוב. למחרת, לאחר שהתפנינו במקצת מהדאגה למזון בשביל הפרות, התחלנו לטייר במשק כדי לגלות מזון נוסף. והנה בחלק אחר של המשק גילינו את הלולים שהיו מלאים עופות. חילקנו בינינו את הלולים וכל אחד פנה ללול אחר כדי להשקות ולהאכיל את העופות. כשהמשכנו בסיורינו גילינו גם שלושה בתי-אמון לאפרוחים ובהם אפרוחים בגילים שונים. טיפלנו גם בהם. בנוסף לכך גילינו גם ארנביה עם ארנבות-בית. לאחר שהאכלנו גם אותן אספנו את הביצים בלולים. לביצים נמצאו קונים וחילקנו אותן בין הפלוגות. לאחר הטיפול בעופות הופיע ד"ר אהרונ, רופא וואטרינארי, ומוטק, מדריך איזורי לבקר; איתם יחד קבענו את המשך הטיפול במשק וניגשנו לבדיקת הפרות. ליד הלולים גילינו חלקה גדולה של שחת קצורה מפוזרת; אספנו אותה וכך נפתרה בעיה המזון לבקר.

לאחר יומיים הזכירו לנו שאנחנו חיילים ופקדו עלינו להתכונן לתזוזה. מאוד הצטערנו להפסיק באמצע עיסוק של שלום בזמן מלחמה, אך פקודה היא פקודה. במבצע זה השתתפו: מאיר שבתאי מכפר ויתקין, יוסי (את שם משפחתו איני זוכר) מאלישמע וארטוך מאיר מבית-יצחק.

עוזיאל יהודה

מושב אביחיל